



Okuduklarımızla ilgili 5 tane N harfiyle 1 tane de K harfiyle başlayan sorulara 5N 1K denir. 5N soruları, **Ne?**, **Nerede**, **Neden?**, **Nasıl?** ve **Ne zaman?** 1K ise **Kim?** sorusudur.

Etkinlik-37

Aşağıdaki metni okuyunuz. Soruların yanıtlarını noktalı yerlere yazınız.

Çilli horoz, tüm canlıları uyandırmak için yine sabah erkenden uyanmıştı.

“Ü ürü üü, ü ürüüü! Uyanın. Sabah oldu.” diye ötmeye başladı bizim Çilli. Ama Boncuk’u uyandırmak mümkün olmamıştı. Zavallı köpekçik, bütün gece tavukları ve çiftlikteki diğer hayvanları korumak için uyumamıştı.

Ali Dayı, Çilli’yi arıyordu, her tarafta. İşi biten Çilli ise çitin üstünde oturuyor, etrafı seyrediyordu.

- Çilli horoz **ne zaman** uyanmış?
.....
- Çilli horoz **niçin** uyanmış?
.....
- Çilli horoz **nasıl** ötmüş?
.....
- Çilli horoz, Boncuk’u **neden** uyandıramamış?
.....
- Çilli horozu **kim** arıyormuş?
.....
- Çilli horoz **nerede** oturuyormuş?
.....
- Çilli horoz, oturduğu yerde **ne** yapıyormuş?
.....



 **Etkinlik-38**

Aşağıdaki cümlelere uygun 5N 1K sorularını sorunuz.

kim	ne	nerede	nasil	ne zaman
niçin	neden	neyi	kimi	nereye

Cümleler	5N1K Soruları
Örnek: Annemle pazara gittik.	→ Annemle nereye gittiniz?
Sıcağı görünce yılanlar çıkar.	→
Denizin suyu da ısındı.	→
Dün döndük.	→
Soğuk olduğu için dondurma yemedim.	→
Çok çalışarak başarılı olursun.	→
Sinemada Ece'yi gördük.	→
Tarlada buğdaylar sararmış.	→
Şu gözlüğü beğendim.	→
Babam Kanada'ya gidecek.	→
Merve çok hasta görünüyordu.	→

Etkinlik-39

Aşağıdaki 5N 1K sorularını paragrafa göre yanıtlayınız.

Derslerimi bitirdikten sonra ağır ağır odaya giderdim. Elimde hep bir kitap olurdu. Bana ayrılan yere otururdum. Bazen konuk sayısı çok olur, öbür odalardan sandalyeler taşınırdı. Her gece konuklara elimdeki kitaptan öyküler, masallar, şiirler okurdum. Bu okuma bazen iki saatten fazla sürerdi. Okumayı bitirip odama giderken dinleyicilerin sessiz alkışlarını duyar gibi olurdu. O zaman alkışlar gözlerde idi. Sessizdi.



Halit Ziya UŞAKLIGİL

- Konuklara **kim** kitap okuyormuş?

.....

- Öbür odalardan sandalyeler **neden** taşınmış?

.....

- O zamanlar konukların alkışları **nasılmış?**

.....

- Çocuk, konuklara **nerede** kitap okuyormuş?

.....

- Çocuk **nereye** oturuyormuş?

.....

- Çocuk konuklara **ne** okuyormuş?

.....


Etkinlik-40

Aşağıdaki cümlelere sorulan soruların yanıtlarını noktalı yerlere örnekteki gibi yazınız.

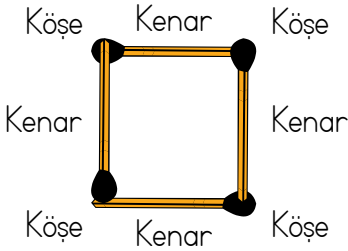
Kim?	→	Onu kim çağırıyor?
	→	Onu İpek çağırıyor.
Ne?	→	Çantanda ne var?
	→	
Nerede?	→	Bisikleti nerede bıraktın?
	→	
Nasıl?	→	Camı nasıl kırdın?
	→	
Niçin?	→	Ömer niçin gülüyorsun?
	→	
Ne zaman?	→	Ödevini ne zaman yapacaksın?
	→	
Kim?	→	Bu soruyu kim cevaplayacak?
	→	

Geometrik Şekillerin Kenar ve Köşe Sayıları

- Murat ve Mete ellerindeki kibritleri kullanarak farklı geometrik şekiller yapıyorlar. Murat ve Meté'nin yaptığı geometrik şekilleri inceleyelim.



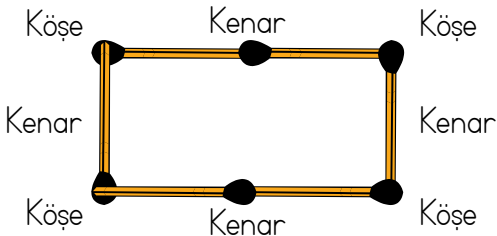
KARE



- Murat ve Mete 4 tane kibrit çöpü kullanarak bir kare yapmıştır.
- Kibrit çöplerinin uzunlukları birbirine eşit olduğu için; karenin dört kenarı birbirine eşittir.

- Kibrit çöplerinin uçları **köşeyi** gösterir. Karenin 4 köşesi vardır.
- Kibrit çöpleri **kenarı** oluşturur. Karenin birbirine eşit 4 kenarı vardır.

DİKDÖRTGEN

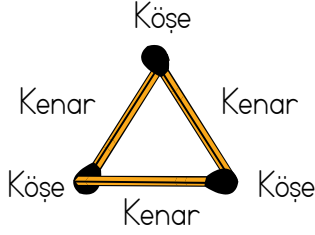


- Murat ve Mete 8 tane kibrit çöpü kullanarak bir dikdörtgen yapmıştır.
- İkişer kibrit çöpünü karşılıklı, birer kibrit çöpünü karşılıklı koymuşlardır. Dikdörtgenlerin karşılıklı kenarlarının uzunlukları birbirine eşittir.

- Dikdörtgenin 4 **köşesi** ve 4 **kenarı** vardır.
- Dikdörtgenin karşılıklı kenarlarının uzunlukları birbirine eşittir.

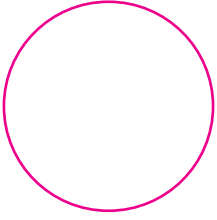
Geometrik Şekillerin Kenar ve Köşe Sayıları

ÜÇGEN



- Murat ve Mete 3 tane kibrit çöpü kullanarak bir üçgen yapmıştır.
- Kibrit çöplerinin uçları köşeyi gösterir. Üçgenin 3 köşesi vardır.
- Kibrit çöpleri kenarı oluşturur. Üçgenin 3 kenarı vardır.

ÇEMBER



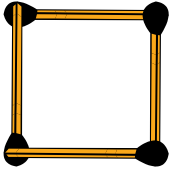
- Murat ve Mete kibrit çöpleri ile çember oluşturamazlar. Bir madenî parayı kullanarak çember çizerler.
- Çizdikleri çemberin köşesini ve kenarını bulamazlar. Çemberin, köşesi ve kenarı yoktur.



Çözelim - Öğrenelim

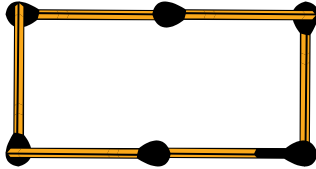
Noktalı yerlere uygun ifadeleri yazınız.

KARE



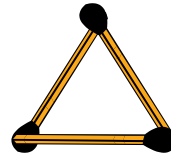
.... köşesi,
.... kenarı
vardır.

DİKDÖRTGEN



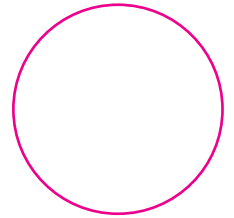
.... köşesi,
.... kenarı
vardır.

ÜÇGEN



.... köşesi,
.... kenarı
vardır.

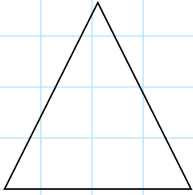
ÇEMBER



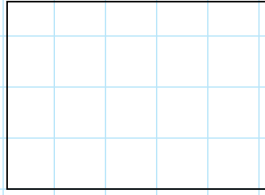
Köşesi ve
kenarı
.....

Etkinlik-30

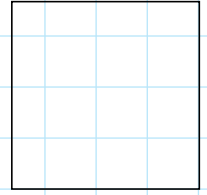
1 Aşağıdaki geometrik şekillerin kaç kenarı ve köşesi olduğunu altlarına yazınız.



.....
.....

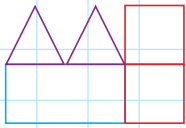


.....
.....

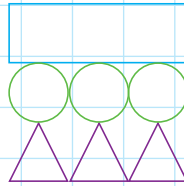


.....
.....

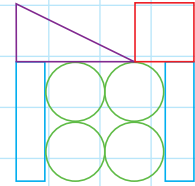
2 Aşağıdaki geometrik şekillerle oluşturulan yapılarda hangi şekilden kaç tane kullanıldığını yazınız.



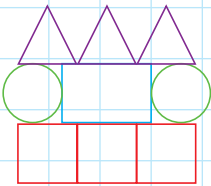
..... tane üçgen
..... tane kare
..... tane dikdörtgen



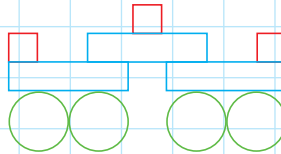
.....
.....
.....



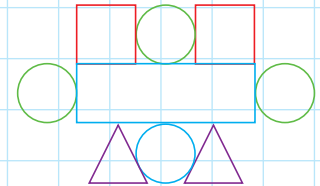
.....
.....
.....



.....
.....
.....



.....
.....
.....



.....
.....
.....

Görgü Kurallarına Uyuyorum



DÜŞÜNELİM

- Yemek yerken uymamız gereken kurallar nelerdir?
- Bu kurallara neden uymalıyız?

Nil'in ailesi akşam yemeklerini hep birlikte yemeye özen gösterirdi. Bu yüzden ailedeki herkes işten ve okuldan eve gelince yemek sofrasını hazırlamak için iş birliği yapardı. Ancak Nil, bu iş birliğine hiç katılmaz, sofraya hazır olunca yemek masasına otururdu. Nil, annesinin bütün uyarılarına rağmen ellerini yıkamadan sofraya otururdu. Çatal ve bıçak kullanmaz, tüm yemekleri kaşıkla yemeye çalışırdı. Ağızını kapatmadan ve ses çıkartarak yediğinin farkında olmazdı. Yemek masasında en çok konuşan Nil olurdu hem de ağızda yiyecek varken... Her zaman tabağında yiyecek bırakırdı. Yemeği hazırlayan annesine teşekkür etmeden yemek masasından kalkardı. Yemek sofrasını toplamaya yardım etmez, yemeklerden sonra da ellerini yıkamazdı. Annesi ve babası artık Nil'in yemeklerdeki bu uygun olmayan davranışlarını düzeltmek için Nil ile konuşmaya karar verdiler. Babası, Nil'e yemeklerden önce, yemek yerken ve yemek sonrasında uyulması gereken bazı kurallar olduğunu, bu kurallara "yemekte görgü kuralları" denildiğini söyledi. Annesi ise Nil'e okuması için yemekte görgü kurallarını anlatan bir kitap hediye etti. Nil kitabı okumaya başladı ve yemekte ne kadar yanlış davrandığını, görgü kurallarına hiç uymadığını fark etti. Arka sayfalara Nil'in kitabından bazı görseller aldık. Haydi, Nil'in görgü kuralları kitabından alınmış olan görsellere bir göz atalım:



Görgü Kurallarına Uyuyorum



Yemeklerden önce ellerimizi yıkamalıyız.



Yediğimiz yemeğe uygun olarak çatal, bıçak ve kaşık kullanmalıyız. Gereklikçe ağızımızı peçete ile silmeliyiz.



Yiyecekleri ağızımız kapalı çiğnemeliyiz.



Tabağımızdaki yemekleri bitirmeliyiz.



Ağızımızda lokma varken konuşmamalıyız.



Yemek sofrasının hazırlanmasına yardım etmeliyiz.



Yemeğimizi bitirdikten sonra yemeği hazırlayana teşekkür etmeliyiz.



Bulaşık yıkamaya yardım etmeliyiz.



Yemeklerden sonra da ellerimizi yıkamalıyız.



BİLGİ SANDIĞI

Yemeklerden önce, yemek yerken ve yemek sonrasında uymamız gereken kurallara "yemekte görgü kuralları" denir.

Etkinlik-45

Aşağıdaki cümlelerden doğru olanların başına "D", yanlış olanların başına "Y" yazınız.

- Yemeklerden önce ve sonra ellerimizi yıkamalıyız.
- Ağızımızda yemek varken konuşabiliriz.
- Yemek sofrasını hazırlamaya yardımcı olmalıyız.
- Yemeğe herkesten önce başlanmalı, sofradan herkesten sonra kalkmalıyız.
- Tabağımıza yiyebileceğimiz kadar yemek almalıyız.
- Yemeğimizi küçük lokmalar hâlinde yemeliyiz.
- Yemektekileri eğlendirmek için sofrada şarkı söylemeliyiz.

Etkinlik-46

Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere verilen sözcüklerden uygun olanını yazınız.

kapalı

yiyecek

teşekkür

bıçak

peçete

- ⇒ Yemekleri hazırlayan annemize etmeliyiz.
- ⇒ Yiyeceğimizi küçük dilimlere bölmek için kullanmalıyız.
- ⇒ Yiyecekleri çiğnerken ağızımızı tutmalıyız.
- ⇒ Ağızımızı ve ellerimizi silmek için kullanmalıyız.
- ⇒ Yemekte konuşurken ağızımızda olmamasına dikkat etmeliyiz.

Çevremizi Temiz Tutalım



DÜŞÜNELİM

► Hastalanmamıza neden olan mikroplar daha çok hangi ortamlarda yaşar?



İki resmi karşılaştırınız. Odalar arasındaki fark nedir? Hangi odada hastalığa yakalanma riski daha fazladır?

Hastalanmamıza neden olan mikroplar temiz olmayan yerlerde bulunur ve hızla çoğalır. Sokaklarımız temizlenmezse her yer çöp olur. Bir süre sonra bu çöplerden yayılan kokular ve pis sular yüzünden insanlar hastalanmaya başlar. Evimiz temiz tutulmazsa, düzenli olarak temizlenmezse sağlığımız bozulur.

Bu nedenle odamızı ve evimizi temiz tutmalıyız. Evimizin düzenli olarak temizlenmesinde ailemize yardım etmeliyiz. Sokakta yerlere çöp atmamalıyız ve çöp atıklarını uygun bir dille uyarmalıyız. Sağlığımızı korumak için çevremizin temizliğine karşı duyarlı olmalıyız.

Çevremizi Temiz Tutalım



Yukarıdaki iki resmi karşılaştırınız. İki resim arasındaki farkları aşağıdaki noktalı yerlere yazınız.

-
-
-
-

-
-
-
-

Eğer çöplerimizi rastgele etrafa atarsak çevremizdeki mikroplar çoğalmaya başlar ve zamanla bu mikroplar o çevrede bulunan herkesin sağlığını tehdit eder.

Çöplerimizi mutlaka çöp kutularına atmamız gerekir. Kirli ve tozlu yerlerde oynamamalıyız.

Evimizdeki çöplerin içinde geri dönüşüme gidebilecek olanlar varsa onları ayrı biriktirmeli, geri dönüşüm kutularına bırakmalıyız. Cam, kâğıt, plastik, pil gibi atıklar geri dönüşüme uygun atıklardandır.



BİLGİ SANDIĞI

Sağlığımızı korumak için evimizi, okulumuzu ve çevremizi temiz tutmalıyız.

★ Etkinlik-47

Aşağıdaki soruları yanıtlayınız.

⇒ Mikroplar en çok hangi ortamlarda çoğalır ve yaşar?

.....

⇒ Çevremizi temiz tutmak için neler yapmalıyız?

.....

⇒ Odamızı ve evimizi temiz tutmak için neler yapmalıyız?

.....

⇒ Evimizi ve çevremizi temiz tutmak sağlığımızı nasıl etkiler?

.....

★ Etkinlik-48

Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere verilen sözcüklerin uygun olanını yazınız.

çöp

kapalı

hasta

uyarmalıyız

temiz

⇒ Mikroplar olmamıza neden olur.

⇒ Mikroplar olmayan yerlerde yaşar.

⇒ Sağlığımızı korumak için çevreye atmamalıyız.

⇒ Çöplerimizi ağzı poşetlere koymalıyız.

⇒ Yere çöp atanları

★ Etkinlik-49

Aşağıdaki sözcükleri tablodan bulup örnekteki gibi işaretleyiniz.

MİKROP	A	S	D	F	G	H	Y	T	R	E
HASTALIK	T	Ü	M	İ	K	R	O	P	M	B
SAĞLIK	E	Z	C	V	H	M	A	T	C	S
SPOR	M	S	P	O	R	H	S	D	G	A
TEMİZLİK	İ	U	Ş	B	A	K	I	M	U	Ğ
UYKU	Z	T	Y	R	B	T	Ö	Y	T	L
ÇÖP	L	H	A	S	T	A	L	I	K	I
	İ	Ç	A	Ş	O	Ç	H	İ	Y	K
	K	T	S	U	Y	K	U	Ç	Ö	P

★ Etkinlik-50

Sağlıklı bir yaşam için temizliğin gerekliliğini anlatan bir yazı yazınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....